

فہرست اسامی کتب شیرازی							
۱	آبی ترشیری	۲	ابین فریدون	۳	آذری طوسی	۴	ابو سعید اشکی
۵	اشراق اصفہانی	۶	امید طبرانی	۷	بہائی عاملی	۸	میرزا شیری
۹	حلال الدین دوانی	۱۱	جامی جامی	۱۱	حافظ شیرازی	۱۲	حسن بیگلر
۱۳	حسینی ہروی	۱۴	خوبوی کرمانی	۱۵	داعی شیرازی	۱۸	رکن الدین صاحب
۱۹	سلیمان باوجی	۲۰	سرد کاشانی	۲۰	سحری طبرانی	۲۱	سحابی استرآبادی
۲۱	شاہ سبحان	۲۱	شفائی اصفہانی	۲۱	شہیدی قتی	۲۳	شرف قزوینی
۲۳	شاپور طبرانی	۲۳	صائب تبریزی	۲۳	طیزی اشار	۲۴	عربی شیرازی
۲۵	غزالی مشہد	۲۵	فیض کاشانی	۲۵	فیض دکنی ہند	۲۶	غزالی لاہوری
۲۶	قاسم الانوار تبریزی	۲۶	کلیم کاشانی	۲۸	کاتبی شیرازی	۲۸	فیاض کاشانی
۲۹	لطف اللہ نیشابوری	۲۹	مغربی تبریزی	۳۰	محمود شیرازی	۳۰	میرزا غلام شاد
۳۵	منظوم ہروی	۳۵	مصاحب شیرازی	۳۵	مشم کاشانی	۳۶	میرزا شیری
۳۸	محمد صوفی مازندرانی	۳۸	محمد درویشی	۳۹	مشرف اصفہانی	۳۹	میرزا شیری
۴۰	کتب شیرازی	۴۰	نور اللہ کرمانی	۴۲	ظہیری نیشابوری	۴۸	غزالی شیرازی
۵۰	نشان ہروی	۵۰	نظام استرآبادی	۵۰	حسینی قزوینی	۵۰	غزالی شیرازی

۵۴	باتنی جامی	۵۱	دستی افقی	۵۱	دستی کرمانی	۵۱	دستی چینی
۵۷	بیمی شیاوری	۵۶	باشی بلوی	۵۵	ہمالی جستانی	۵۵	ہمایون شیرازی
			فہرست اشعار اصغرین			۵۷	یحییٰ کیلانی
۶۰	آبانی ہراسی	۶۱	اشرف تبریزی	۶۰	الف کرمانی	۵۸	ادیب مراد ذبیحی
۶۲	اشدق صفہا	۶۲	انیس طباطبائی	۶۲	اشوب طرانی	۶۲	امیر شہ اردلانی اکبر پیک کرمانی
۶۳	آرزو	۶۳	انور یزدی	۶۳	آزاد حبشی	۶۲	آرام یزدی
۶۴	اشق ایرانی	۶۴	انیس صفہا	۶۳	اکبہ صفہا	۶۴	اکر شیرازی
۶۵	ادیب شیراز	۶۵	آزاد کشمیری	۶۵	ایس صفہا	۶۴	آتش صفہا
۶۶	میرزا ابوالکاسم شیرازی	۶۷	آزاد	۶۷	آختر مازندرانی	۶۷	اقبال مازندرانی
۶۸	انکر چندی	۶۸	انخر کرچی	۶۸	انیس خاوند	۶۸	امید کرمانی
۷۳	اندھ پکلی	۷۳	الکاشانی	۷۱	افسر کرمانی	۷۱	امید نوافذی
۷۸	پرتو صفہا	۷۵	پدل کرمانی	۷۵	افزین صفہا	۷۵	انیزی صفہا
۸۴	پدل شاکر	۸۱	باردار	۸۱	ہار شیرازی	۸۰	بندہ تبریزی
۸۶	پسنوا	۸۲	پخود	۸۲	بنای یزدی	۸۶	پنجاہ شیرازی
۸۳	پیشان قرانلو	۸۲	پدل شیراز	۸۲	بسل شیرازی	۸۲	باقی

۸۴	توتی شیرازی	۸۳	تمکین شیروانی	۸۳	تاریح صفهانے	۸۳	توحید شیرازی
۹۱	ثانی فہرستانے	۸۷	ثبات ہندکے	۹۱	ثابت ہندکے	۹۱	جذبہ کاشی
۹۲	جوہری کردستانے	۹۱	جناب صفهانے	۹۲	چما قلو	۹۲	چاکر شرفی
۹۲	جشمایردانے	۹۲	جواد صفهانے	۹۲	میرزا جانی فہرستانے	۹۲	جہر حشقی
۹۳	جلالی نردی	۹۲	حاجت شیرازکے	۹۳	حسن بناوندی	۹۳	حسرت صفهانے
۹۴	حسرت ہمدانے	۹۳	حرفی جہدکے	۹۴	حیران نردی	۹۴	خرین لاکھی
۱۰۲	حکیم نوری	۹۴	حسینی قزوینی	۹۵	حاوی سندھکے	۹۸	حیران کردستانے
۱۰۸	حکیم شیرازی	۱۰۲	خروش ہمدانے	۱۰۰	خاقانی محلاتے	۱۰۷	خرم سندھ رودلانے
۱۰۹	خطائی نردی	۱۰۸	خاکی شیرازی	۱۰۸	خاکی خربانی	۱۰۹	خرمندی شیرازکے
۱۱۰	خرم شیرازی	۱۱۰	خضر خربانی	۱۱۰	خسرو کرجی	۱۱۰	خادم قیری فارسی
۱۱۱	خالد کردستانی	۱۱۱	خادم صفهانے	۱۱۱	خرم مازندرانی	۱۱۱	خرم شمشک
۱۲۵	خرد نورکے	۱۱۱	خجستہ کاسانے	۱۱۱	خاور آذربایجانے	۱۲۴	خاطر شرفی
۱۳۸	خاور تبریزی زہکنانے	۱۳۵	خاور شیرازی	۱۳۶	داعی انجمنے	۱۳۸	دانش صفهانے
۱۳۹	درویش قانی	۱۳۹	دامی ہمدانی	۱۳۹	دریای رحمانی صفهانے	۱۳۹	داعی ذوقی
۱۴۲	داورچی شیرازی	۱۳۰	ذوقی بطنکے	۱۳۳	رہش شیرازی	۱۳۵	راوی کروی

۱۴۳	روشن‌اصفهان	۱۴۳	رہی‌اصفہانی	۱۴۲	رفیعی‌تفرشی	۱۴۲	رفیق‌اصفہانی
۱۵۰	روشن‌کردستان	۱۴۷	راجی‌کرمانی	۱۴۷	ریاض‌بروجرد	۱۴۶	رونق‌کرمانی رشحہ‌اصفہانی
۱۸۱	ساکب‌یزدی	۱۵۶	سپهرکاشانی	۱۵۲	سلطان‌کرمانشاهی	۱۵۱	زدرک‌اصفہانی
۱۸۷	سلیم‌کردستان	۱۸۱	سحای‌اصفہانی	۱۸۱	سلطانی‌مازندران	۱۸۱	ساعرشیزی
۱۸۴	سروش‌اصفہان	۱۸۲	سہینک‌تبریزی	۱۸۲	سامی‌ہزارجرسی	۱۸۲	سایل‌فارسی
۲۱۳	شمس‌ابامیرزا	۲۱۱	سروزخوار	۲۰۷	سحاب‌اصفہانی	۲۰۲	سانی‌خرہسانی سانی‌شیراز
۲۴۶	شیدای‌کردستان	۲۴۴ ۲۴۵	شبیانی‌کاشانی شہیدی‌تباری	۲۱۹	شہاب‌اصفہان	۲۱۶	شہابنکرانی
۲۴۸	شوکت‌شیراز	۲۴۷	شیخہ‌سید	۲۴۶	شعری‌اصفہان	۲۴۶	شایق‌سندجی
۲۴۹	شہابی‌تبریز	۲۴۸	شعری‌یزدی	۲۴۸	شوری‌اصفہان	۲۴۸	شرق‌ہندی
۲۵۰	شایق‌ارستان	۲۴۹	شیدای‌اصفہان	۲۴۹	شایق‌اصفہانی	۲۴۹	شاہ‌فارسی
۲۵۰	شکوہ‌شیرازی	۲۵۰	شررخرسانی	۲۵۰	شہرت‌فارسی	۲۵۰	شیدای‌یزدی
۲۶۱	شعلہ‌اصفہانی	۲۵۳	شہاب‌تبریزی	۲۵۲	شحنہ‌مازندران	۲۵۲	شکیب‌اصفہانی
۲۶۷	صباکاشانی	۲۶۳	صباحی‌کاشانی	۲۶۲	صفائی‌اصفہان	۲۶۲	شہرکدلی
۳۱۶	خواجہ‌صادق	۳۱۶	صفائی‌یزدی	۳۱۶	صادق‌پد	۲۹۸	صاحب‌مازندران
۳۳۰	صہبای‌قمی	۳۲۷	صفائی‌تفرشی	۳۲۴	صہبورکاشانی	۳۱۷	صافی‌اصفہان

۳۳۰	ضمیر	۳۳۲	صفای کوهی	۳۳۲	صدر قزوینی	۳۳۰	صفای راقی کاسانی
۳۳۸	طرفه محلاتی	۳۳۷	طرب مایه صفا	۳۳۷	صنیعی شیرازی	۳۳۵	صنیا
۳۴۰	طیب شیرازی	۳۴۰	طیب صفا	۳۳۹	طرازیزی	۳۳۹	طایر جرفادقانی
۳۴۴	طلعت صفا	۳۴۲	طایر شیرازی	۳۴۱	طوفان مازندران	۳۴۱	طیب اصفهانی
۳۴۵	ظفر کرمانی	۳۴۴	طرب همدانی	۳۴۲	طوطی آذربایجانی	۳۴۴	طرب شیرازی
۳۴۶	عامی صفا	۳۴۰ ۳۴۵	عارض اصفهانی عذری پیکدی	۳۴۵	عشرت وراثت	۳۴۵	ظریف اصفهانی
۳۴۹	غیر لایحی	۳۴۶	عاشق صفا	۳۴۶	علی پست گامی	۳۴۶	عارف اصفهانی
۳۵۱	عالی کردستانی	۳۵۰	عجب مازندران	۳۵۰	غقای اصفهانی	۳۴۹	غقای قاجار
۳۵۲	غازی مازندران	۳۵۲	عذیب کاسانی	۳۵۱	عالی شیرازی	۳۵۱	عوام کردستانی
۳۵۲	فکر تالاریجانی	۳۷۰	فروع کاسانی	۳۶۸	غبار راز	۳۶۸	عیرت صفا
۳۸۳	فروعی صفا	۳۸۲	فردی نیک شیرازی	۳۸۲	فطرت بر وجود	۳۸۲	فردوش شیرازی
۳۸۴	فربنگ شیرازی	۳۸۴	فانی صفا	۳۸۳	فستخ زند	۳۸۳	فدای اردستانی
۳۹۳	فروعی سبطی	۳۹۴	فطرت و اوستا	۳۹۰	فرب اصفهانی	۳۸۸	فخری ایروانی
۴۰۲	قائمی شیرازی	۴۰۰	فیروز فارسی	۳۹۹	فربنگ اصفهانی	۳۹۶	فروع الدین صفا
۴۲۵	قانع جرفادقانی	۴۲۵	قتیل جرفادقانی	۴۲۴	قابل ایروانی	۴۲۲	قطره اصفهانی

۴۲۶	کوک خراسانی	۴۲۵	قانع شیرازی	۴۲۵	قضائی یزد	۴۲۵	ایم تدم فرامانی
۴۲۶	کوک خراسانی	۴۲۶	کوک شیرازی	۴۲۶	کامی صفهانی	۴۲۶	کاشن شیرازی
۴۲۰	لطیف اصفهانی	۴۲۶	کاشن کلپایک	۴۲۹	کوه برکمانی	۴۲۶	کوک بازدرانی
۴۴۲	شتان اصفهانی	۴۳۶	میرزا احمدی شمشیری	۴۳۳	محمودخان ملک الشعری	۴۳۳	مجدالدین ساوی
۴۴۵	شرب عامر	۴۴۵	محرّم یزد	۴۴۵	مطرب همدا	۴۴۵	محبی دطالقانی
۴۴۶	مهور اصفهانی	۴۴۶	مخلص شیرازی	۴۴۶	مشق کرمانشاهی	۴۴۶	منعم شیرازی
۴۴۷	منظف کرمانی	۴۴۷	مایل صفهانی	۴۴۶	مونس اصفهانی	۴۴۶	مهورتی
۴۵۰	محمد ساروس	۴۵۰	میرزا احمد بازدرانی	۴۵۰	محوئی استرآباد	۴۵۰	مجدوب همدا
۴۵۲	مشق استرآباد	۴۵۲	میرزا محمد کوزه گار	۴۵۲	میسنای آشار	۴۵۲	منظر استرآباد
۴۵۲	مجد قلیخان کازرونی	۴۵۲	میرزا محمد کوزه گار	۴۵۲	میسنای آشار	۴۵۲	منظر استرآباد
۴۵۴	مشق شیرازی	۴۵۲	اقا محمود کرمانشاهی	۴۵۲	مشق قاجار	۴۵۲	مطبوع شیرازی
۴۵۶	مصور مشهد	۴۵۵	مهری خونی	۴۵۵	منظر صفهانی	۴۵۵	محمود شیرازی
۴۵۷	محرّم یزد	۴۵۷	منعم شیرازی	۴۵۶	مخزن کرمانشاهی	۴۵۶	ستاره کردستانی
۴۷۳	مکنون کرجی	۴۷۳	مونس بازدرانی	۴۶۵	مجر اصفهانی	۴۶۱	غشی ماشی طبرستانی
۴۸۳	منظور شیرازی	۴۸۳	مدیهوش جفادقانی	۴۷۴	منطق طهرانی	۴۷۳	محیط فرامانی
۴۸۷	محرّم جهرمی فارس	۴۸۷	منقون فارس	۴۸۴	مایل آشتیانی	۴۸۳	منقون آذربایجانی

۴۸۹	منصف قاجار	۴۸۸	صدی پیکر شفا	۴۸۷	منصور صفهانی	۴۸۷	محبوب شیرازی
۴۹۹	ناورمازندرانی	۴۹۸	ناوری کازرو	۴۹۸	نغمه خراسانی	۴۹۸	نوری مازندرانی
۵۰۰	نیاز شیرازی	۵۰۰	نصیرالدین الاصفهانی	۴۹۹	نیازی صفهانی	۴۹۹	نیاز جوشقانی
۵۰۲	نشاطی کرجی اصفهانی	۵۰۲	نادوم جاجرمی	۵۰۱	نصرت اردبیلی	۵۰۰	ناظر مازندرانی
۵۱۴	نذیم مازندرانی	۵۰۹	نشاط صفهانی	۵۰۹	نوانی نوسهانی	۵۰۳	نیرنی شیرازی
۵۲۳	نامی اصفهانی	۵۲۲	نصرت طاهر کربلا	۵۱۵	نشاطی تبریزی	۵۱۵	نصرت خان سرکوللو
۵۲۵	نثار تبریزی	۵۲۴	نامی خجسته	۵۲۴	نامی کرمانشاهی	۵۲۲	ناظر بستی
۵۲۷	نصرت هندی	۵۲۶	نواکی شانه	۵۲۷	نظیر زکند	۵۲۶	ناطق اصفهانی
۵۲۷	وفای یزد	۵۲۷	وفای قمی	۵۲۷	وفای سلمانی	۵۲۷	نواهی هندی
۵۲۸	وصال شیرازی	۵۲۸	وفای آسنی	۵۲۸	وجدی بندوستان	۵۲۸	وصاف قاجار
۵۵۸	وامق یزدی	۵۵۸	واله لکری دستان	۵۴۸	وقار شیرازی	۵۴۷	والی کردستان
۵۵۹	وصالی مازندرانی	۵۵۹	وجدی خربها	۵۵۹	واله صفهانی	۵۵۸	وشت بندی
۵۷۱	هالیون فریدنی اصفهانی	۵۶۲	هاتف اصفهانی	۵۶۶	هدایت آبیانی	۵۶۶	وفای تفرشی
۵۷۱	همای مروزی	۵۶۲	بجری تفرشی	۵۶۶	همای شیرازی	۵۶۶	همدم شیرازی
۵۸۰	نیهای حبسته	۵۸۰	یوسف کرجی	۵۷۹	شیخ یوسف کرمانند	۵۷۹	یاری اصفهانی

جلد دوم از کتاب طبایع مجمع لفظی

بسم الله الرحمن الرحیم

ادب و شرفی صافی اندیشه عاقلان بسند بوده و به طبع عقاباری با صبا جان جانان ناصر سلطان حسین
در دست او اعینت بودی ای فخر آخسر الامم در تیر و در گذشت از دست

آبی ریشتری

که توان سید رشیدی سبب سبب	در جوی می سپهر کین صبا جان	بر عاریت می سپهر کین صبا جان	حسب کس آن هر که ساری کین
تا موزم کوب تحت سماء حنین	رقاب پر دم رسام زنی هوسا	و که جوید گستاخ در روی او	آرزو دارد که کند گستاخ
که مگر رود سما سر و شد علم	حدا و حور نو کم سده کوشدی	چون بر که کوی دو چشمه آمد	نایب که رسم من بدل هزار بود

نائل سپهر محمود بی مهران من مستعدی در اطلاق بسند پدید و صفات حجب و معرفت بوده در ک
طراوت و از یکدگر رعب معاشن سر محمود و مشرب حکیمانند داشته و بطلم قطع است با صفا
و اطفاله خاطر می گشته و در استن زشتی دقت سرمداران زمان فتنه و در ستا عریح طعنا تمور جان و در دست

این سیر بود خرد سنان

ایات و در دست	در جواب قطعه حکیم انوری گفته		از وی نمانده هست و آن
بسان که شبان تو بیا کم	در سببی بی با که تند خن	و کس آن کس ند که در دود بسیا	اگر ای که ز نو پتی شاه کاه کوی
دیلت عشق می بیند علم و کس	در ای صمد خود یکس از حال کوش	بر ای دولت اگر تویی جمع جا به	سازگاری بی صفا جان پتاد
کس آن صف نخواست در سر و کوش	و لایب انور الله فیه		کوشش می کن که ساکن نایب یکم
ساعی پیش و نخط بسر دست	در طاق سپهر اطلر دست		در حق نفوسم و وقت معلوم است
چه توان کرد که ترا بس دست	نزدی که شتاب خود سبب است	مرد و امانده کاروان کس	بر کس آن صف بس که حس
نه شفا خا رسد کس بس	بسم ز خود جوی پرده کوشی		اگر صفت ترا خود باشد
که بغیر تو در جهان کس دست			ندم که کس با تمام روسی

زدم از گم عدم نمیب معجزی بود
 پس از آن کشش نفس همچوانی بود
 بعد از آن در صدف سینه نهان صفت
 بعد از آن هوسوی و بر دم چون این صفت
 بر در کس بر وز بر طمع
 هر یکی از ایشان بگاه سکار
 ستاییدی چه غم صید کند
 ای دست که زمانه بستم نشاندت
 که کار عالی زود بر ره مصوب
 عاقل ز یک درشت نشا و یادوم
 اقبال با بقا بود دل بر آن سینه
 آنچه اندر سفر بدست آید
 باز که استیمان برون پیروز
 دیوار طبع تو خردوری پیروز کند
 از که در آن سیطنت رستم
 سوی شریک رای باید خواست
 سینه گریخ در آن سسی خوابی
 مرد باید که در جهان دورا
 اهل کیتی سه فرقه پیش سینه
 فرقه چون طعم ز خوردند
 جمع و یکر چو در دبا سسر زند
 شادی بر که که خدا می شود
 زبان سپستان عین تر از آرد
 زانکه بر پایی کرد نشن و ایم
 زانکه در بخت د خرد که بر بدنی
 اول نظرم کا بدو نه لزدنش
 مراد و یا جهان دیده دوه همزاد
 و طفل گزینی ایشان لطیف و طبع
 او که سنده تر از ه وقت صحیح نفس
 معرف از نشو نایند و بار نشنا هم
 غلام سستی آنم که در خاطر سحر
 باونی ابد مغرور که مدت عمر
 بخاک بی قیامت که نزد بند تو

در صفت سیر و سلوک و نفس خود گفته

تختی هستی عذر اگر کی دم و رفت	با لایک لب آن هوسو قدسی
بند کاشتم و ترک و گری که دم و رفت	اشنانی خلق در دست است
تا زود بچسکت زانندت	اگر شوی گشت که چون ابرو

وله المبح

شوی از آن باید رسر سخت	با و پانیده آجهان کیسود
نشین صبر کن که بصورتی زنی است	باز به میل شمشیر چو پهلوی زنی
از روی پس کن آن زنگار خطای است	در جانی منسوب و ملی رسد مگو کی

وله ایسا

ندی که در حسد و کندی بسیار بود	در دست بورت بر این کشتی کوش
مرد اندر حسد کجا باید	انکه در حسد غوطه می نخورد
بر شکاری ظفر کجا باید	اگر سبزه مند کوشند کیزد
گر زیادت طلبی آنچه تمام است با	ز به ای بی و بشو چه زندی زانی

وله ایسا

خیر را سخت که کشن باید بود	سز که در چو کسرا اندر پیش

وله ایسا

نخ و نخ از آنجا	کا یک با پاران حسد برد

وله ایسا

اگر از آنان کیزد توان کرد	باز جمعی چو در سب کا زند

در مدت زدن گرفتن

بنده و شش در مطبق دل باشد	شود به پیش روی کز بخت

وله ایسا

که روح در این راه کشته میزند	بهر مسافرو آنکه چهل چشمه هم
کشم که از او بر کز یکوی کجا روی	چون شرم دیدم زوی گفتم که بیدار

وله فی الرید

رو همه که ز جوع و بنار سنان بود	دو تو همنند که هر کس که گرسنه
شوند گاه مرض برده چون کشته بود	رضان پای و آن ناسا و سپه پند

وله فی الاصلاح

رسم اهل ایمان عتی بسی در زد	اگر بشنید که طرد و مرغی بر جیب

وله ایسا

از جادای به بنای مغزی کردم دست
 چون رسیدم بوی آن کدوئی دم دست
 کرد بر کشتم و نیکو نصیری کردم دست
 مستطع با شش تا نماند دست
 بر سر دیده و نماند دست
 صید زگرانه بقوت بخت
 بسامی نیت و بازوی سخت
 که زبان با بر و بدایمی نماند دست
 کان با آن منسوب ز در عمل و نماند دست
 و اند که هر چه هست بگم نماند دست
 افعال را چون قلب کسی نماند دست
 سگاک در دگر کس کجا باید
 کلام دل زان سینه کجا باید
 ازین دو ستر که بد است نماند دست
 با صفای سر دست را باید بود
 بچو سوسن خوشن را باید بود
 چون صدف بگویش باید بود
 و آنچه دارد و کجا باید بود
 چون طعمانند بچو داروی درد
 که بدی که است حاجت مرد
 تا توانی بگرد در دگر مرد
 چند روزی چه عدل باشد
 اگر چه دانده شبل باشد
 از زرد میند و غل باشد
 از پیش نیرل رسید میکند
 بر جا که در آنی با چار کیار بود
 از کزبان نام کز زبان ایشان کرد
 نماند کرده و نماند هر یکی بخورد و فرود
 کرد همه آفاق بی شفت و درد
 سیاه را سفید و کبود را زرد
 را با بصیرت خود چه میل زد
 که دیده که در کزبان سبزه زد
 جهان بخشش از او نمی آرد

این شعر در وصف سیر و سلوک است

دوست با هم اگر بکنند همه گام
 مثال آن بنا هم ترازم همه گام
 ملازم که بسازد میدمی و ستم
 در آن آره که چید که دست غمی
 جندار و زکار چهره دان
 بر که غل غل است تاوی بست
 بنجید و بر سر من شهره ام
 چه میدی تو ایمن زان رفی المثل
 بگویم پس ایجا بسنه کنی
 بهار در بیان ابا طاهر و ستم
 تا حد ذکر چاره می او کبری
 در آن سال رخ و آن کهنه چرخ
 چست تا در که کند دست خوسال
 رستی بر آن آینه که پس
 که می سر و رو می که سه بسد کن
 تا در جهان غمی تو مانع بخش
 ارادت که در او بناید بخت یافت
 بهر که شد غم و غم عالمه پس
 در یک سینه پس تا کور شمش
 این سینه ای که قدر است چه تو
 سو که در بیایه که در بخت
 ز قفسانی که کرون کردید در ترا
 استوار بین پیش پی نهایت بود
 رخ روی که درین بخت خاک نیست
 طویلی رخ تو اسد و شمشیر
 از ایت سرع کسان با توی
 برت از کشتن آن هم که ز دست
 کرد سیر کج از با
 در هم پیشه که وقایع بخش
 در مجلس که بعد از آن شوی
 مانده غم و غم پس که تهنه است
 در بادت چو این سینه عاقبت
 ای بیایه و ف کار آگاه

هر طغنه دشمن نیم جو سهره
 یگانگان بسوی نزاره می نبرد
 کبریت تا بی از دکان در پیشه
 کزین تا کنی که زانی بر روی
 که مرابی غسل آلودند

در افاق نمایند خردم جو سهره
 ولی در همه جو هم نیست یک کرد
 که یک کمان به یک سگ کانی
 نانی آفت در آن که نیمی بود
 خل و غم را همه گذاشته

وله ایضاً فی الاستغفا

نخواهد ز من خرم خرمی
 کرم ز هر دوی بر نیت

کرم ز هر دوی بر نیت

فی تشبیه الدنیا

دو و سه و ده ساعات لیلان نشاء
 به احوال که بر افکاک میکنند
 که روح در کبریه است و حریف غل
 که تا زیاد کنی باور تبت و مقدار
 اول طویل و اوله و اوله سپاه

نهار و دو اوسی استان بست
 بیازیر و بر پشت کهنین برین
 جو با حریف دافا ۱۰۰ بر این
 اگر فیه بسن زین سنا ممالی
 گفت این زمین کار اگر کسی بود

در مدح طغایم خان کوید

احداث بر صفت مونی از خیمه
 بجان آب آذود و در زخم خیمه

بجان آب آذود و در زخم خیمه

وله

ایبارت کن پوز و شمشیر
 کرد هفت شاعران بوی سده

نشو اطافت رخ آن گنگ خمر
 کز یک ای جلوه جان باغ حرام

وله فی سلامت

با سلامت تر روی بسوزن

به مگوی به مکن تا کسین

وله ایضاً

بیشتر که شمس زین تهر

ایون کن زلت از ایند فادرس

وله ایضاً

از دشمن اردو است که کله به شمش

بره که خدای تو کنت جو کشتی

وله ایضاً

با پیشی که صیبت با بر شمش

از یکی منصب شود چهل

فی ایستنه

چون از طریق وضع تمامه با

نواکی شاه رفقه از او کی سنا

فی حکمه و ایستنه

سزد که طلقه افلاک از هم در
 در طیارانیه شش بیسج در بخورند
 بنجر از پوست سب از بیج بد
 که که در او و نذیر ستم
 در طاقت همیشه و لسان
 عقل غم برده تو امان زان
 جو کفر خود از من بوی سهره
 مرآید از آن لب زهره زهر
 درم خون برید بعد سهره
 حلاوتش چو عیان است غل
 که سخی شد ایامه و کاشمش
 که سست سوت این عت کو کب سینه
 اصل تک بدت از بادوی کار
 زود در حریف تکرف باک در
 راکت آن مسو به فلک و شوار
 که در و جا بر سر کردید
 جیرن کونج است امکان
 سر و حجب رخشان با که از سر
 همی با کاسن در سهره
 طعاری ای را غایطی است طوس
 آمد درم کسین نیم کس
 چند زدی در جهان توان فعلی شتر
 با که گوید کست نداشت سینی کس
 منف نهنس سو او از بی یک
 جعد کن ایامه نیکی لو کونند پس
 که مدین تک چوی و کس کج است
 رخت که حواشی آن کرد نمانش
 ست که م که صیبت تهرش
 بکر ایک باصل و تو فر شش
 صافی و کتای کبره بار و کما
 رهیب از انویس بر جنت پناه
 ز ساره و از طلب نماند و باس
 که بر روی برود کار از پیشش

چو رسیدش زمان آنکه خورد
 نیست نکبت رخت مردم
 تیر تا رعنه رض بود قربان
 بر بند این بین گفت دوستی که توفی
 چو اید سرای زنا همی نشوی
 شراب در آن کوثر بنجواوه بود
 از بخل در کبر حذر باش
 زین هر دو بخر فدا ناید
 مرد ثابت قدم آنست که از جاره
 شام روزد بنشیند در استان
 رو بر جمع کن از تفرقه مال زنا
 هیچ اگر آمدن رفیق و با خبری
 نفس تازه و صنادیت
 هر که در دام او اسیر شود
 خود دانی که جز طبع نمود
 بر چنان از جنس قند شمرد
 ستم این بدین کلامس فکرم
 شوق و ذوق ابد طوطی دکان
 بوح آنکه باشد حاصل عیش
 پیری با سپهر ثبقت کش
 ناپرسند دم فزون سخن
 ای خود مند که هستی خواهی
 چند کن تا غلام و خدمت کا
 نان دیوان غیرشان مجرکی است
 با سن پدر که باو پوز نور مرده شش
 هر که که از خواش کرون و نفع
 ایال نصیحتی کنم از آنکه بشود
 لاف عرفان حق چکو نرنی
 بر ما و باش تا توانی گفت
 خوابیکه خد کا ز کوبان تو کند
 آن کز بی وصل او بجان سپویم

نوش دولت زوش بخت
 نیست دولت ز کوه و دریش
 تا که از دست میرود از کیش
در طبع امام مامن صامین
 که در جهان نبود کس با کس
 جور غنمت که زید در معاک جراح
قطعه در ذم خیل و کبیر
 دل آنکسی بدین و تعلق
 در چه کرشته بود که در عین فلک
 که ایستد با مردم فرزان بشک
 مرتضی اید تعادوت که عمر زدند
وله صیبا
 دام کس نه بود بهر حیل مدام
 بر نیار دوی خلق بکام
 مایه فتنه خواص عوام
در صفت استغنا و قناعت خود گفته
 بخار ز کوه بهر فلقم بر رفتن
 مهابت در سخن ارم ولی شوای
وله
 که پسندیده و اعراض تو
 و اینچه که بی خوار صواب کوس
وله صیبا
 پیش از بانای جنس دوری
 و ز تو مشهور آدمی ساری
وله صیبا
 پیش آیدت زینک و بد کا مکن
 بارده آب کت ساریت بدو
فی الحکمه و النصیحه
 ارواح ملایک هم در با تو کند
 او با من من جمله جان پیویم
 از کبار شیخ خوارم بود
 خوار زمیست و مولانا سیرین کاشی صاحب شرح متنوی مریه است و بی درخت

دی با غافل زمانه که یافت
 چون چنین است عاقلان اند
 ز بهر کس بقتل ازین در با
در بخشش در تواضع اعرای
 بهره در کلمت بست و فیضی از یو
 بی روی خودت روی ظفر نیا
 علم دادند با در پیش خوارون و سیم
وله صیبا
 طبع خام دام او باشد
 که چشم خرد نظار و کنی
 مس بر آنم که واضح اسما
وله صیبا
 یاد نیا دولت صاحب دل کز
 ز نهار در زمان کنی آن حالمت
بیرچه رضای او آن نیست کن
 فی الحکمه و النصیحه

خط وافر بخت پیش از پیش
 که کبیر از تو هست است بخویش
 بندگشتی ز تو کسی به سرش
 که شمرنت که بر آسمان سیده مرش
 که بی نیل امین بود ما و ج پذیرش
 فزون ز قدر تو و موجب پاک چرخ
 کاین پروردگسند جمع و تفریق
 شاید که دهد خدای تو تسبیح
 ترک ایوبی کن بگذر بغضات ملک
 که خود بر سپه هستی تو بست ترک
 شدیکی فوف سعاد و کوی کت تکنت
 چند کن اندکی سر سار از سر حیل
 قناعت القلب کرده دان دام
 که چه زاهد حوادث ایام
 چون بر کشماهی کشید از قام
 جمع کردش طبع نهادش نام
 نکود اندر بر نوعی سخن گفتن
 ز آب آتش کفرت بگر گفتن
 بنان کا خوردن با چو خرفتن
 پشتر از نصیب خویش محو
 را دکان سقیم نیست پیوست
 که شوی شتره در نکو کاری
 میدهد در کمی و بسیاری
 در مقامات نیک بد یا رکی
 کشانند که چه گفت است عاقلی
 یا آنجا نمانی قبل مقلی
 تا نکند آشکار شود در آن مجلس نوی
 نو که از خویش تن نه آگای
 بس فی حیثی سوا تقوی
 یا رضی شو بهر چه او با تو کند
 از رنگ جمالی سخن مسی کویم

در صفت استغنا و قناعت خود گفته
 بخار ز کوه بهر فلقم بر رفتن
 مهابت در سخن ارم ولی شوای
وله
 که پسندیده و اعراض تو
 و اینچه که بی خوار صواب کوس
وله صیبا
 پیش از بانای جنس دوری
 و ز تو مشهور آدمی ساری
وله صیبا
 پیش آیدت زینک و بد کا مکن
 بارده آب کت ساریت بدو
فی الحکمه و النصیحه
 ارواح ملایک هم در با تو کند
 او با من من جمله جان پیویم
 از کبار شیخ خوارم بود
 خوار زمیست و مولانا سیرین کاشی صاحب شرح متنوی مریه است و بی درخت

ریال است از جمله کز احوال هر کیفیت است و وفات آنجناب در ۳۳۳۳ اتفاق افتاد و از وی تصدیق و غولی دست نیقاده

رباعیات		ولی بحسب رباعی محققان یکی
کسی را از دست	چون من نمیدانم و نمی دانم	درین کسی که در بیست و
در دست که بیسیکانه در دست	استیما بفریدم نیست تمام	در بیست و هفتاد و بیست تمام
مستی است که نیست سار و ششم	زیرا که درین دست سه دوی	برگردد و چند روز که
لا ایل الا الله	و دوی حور و دوی س و فصل	

از وی حور
 و جویند نورالدین نزار بن محمد الملک اسپهبدی استی را دست شیخ محیی الدین طوسی در زیدیه
 و بصحبت جناب شاه نوالدین فتمه کرده که مانی قدس منزه رسیده و سالها سیامت کرده
 و سی سال معتکف بوده هشتاد و دو سال عمر است و در ششمه عالم فانی را که هشتاد و دو سال عمر است
 ظفری است و آن سنی الصغایر از ضایف است او است فرستادن سفران است و از شاعران و سخن درین تذکره نگارش میاید

در مدح حضرت امیر المومنین علیه السلام		تکلیف ملک روز و شب
که آفتاب بر آن در میگرد	ملک آن ششم و هفتاد و بیست	بر آسمان لایت روز و برج
چو آفتاب نبوت همه با وج کمال	ازین روز و برج و روز و ششم	شماران بی سپهر و سران بی شکر
علی است حبیب کمال مطلق	حدیث معرفت او بر در اهل	علیت آنکه بگفتش نیست
همان نکات است و قطره غزال	وله صبیح	
رگم زنده بود ز روز و از فصل	فرمان برینا بعد از آنکه	چنان سر بر زبانه رضا که اگر
جان نازکی گشتی عقلت نکرم	توبه بجز این توبه نیست	منست خدایا که میصع همرا
این نکته یاد گیر که من بحیب کرم	معنی خلق جلوه قناعت است	تا رسد و در جبهه شمره روحی
با و بروست جویند بگوئی حرم	مزی که بنده و چینه چسباید کرده ام	و با چو چیده است آن کاش که
تا مریخی حضرت ساقی کو شرم	است ای زمین نکندم	و آفتاب است بهر دره است
دوای این مرض ایسکس من میاید	من عرس است	
تو کیستی که در آرزو شمارانی	اهل روز جزا آوری پی تری	چو سنان شود در دیده آنی که
بذلت مرغ و بوقت مناز	با حسن ظن چه در بر کنی	شیر میری بعباسی جسم آن ارم
من محقق ترا چنین نمیدانم	ز نام من که بدشت غنقت تران	رحمت بانه است که
		من کریم است زیند انتم

ابو هاشم قدر کی
 نام شریفش میرزا ابوالقاسم و قدر سکن از حال استرا با و است و استخیرت در همه علوم
 کامل است و در مقبول و منقول حیدر مانده و در تجوید تفرید یگانه پادشاه عباس صفوی معاصر
 بود و مدنی سیاحت بند و سنان سوده از تعریف معرو و از توصیف منزه است از اشعار آنجناب تیمار این کتاب نوشته شد

من تمایده قدس تره		چرخ با این شکران نوره خوش و زیبا
سودتی در زیر و در هر چه بر بالاسی	این به خاتمه و ایم زنده و بر پاشی	صورت زین که را زنده با این صفت
بر روده و لایمان با حسن و یکاستی	بر شست و در به به با این خود سنان	این سخن از دنیا هیچ ندم ناری
که از حضرتت و کرد علی سنیاستی	در اول بر زده بیم خندان هم پیوستی	جان که عارضتست ز این مرغ کهن
عقل با این عری شاد همگی باستی	رست باشی ز رست رو که با با سنان	بموانی که ز خورشید این صفا کیک
با همه هم بی همه حسیع و هم یکاستی	بی بر در در صفا کیک و دانستی	جان عالم خوشش که بطمان جانی
بخت و از سوی اینا جان بختیاستی		میزانی زده است خندان بر جهان
در بخود افتاد که رشه چنگ از آستان		این کرد در رضوانا این شیشه استی
راستی پیدا کن و این راه روگر استی		

هر چه بر دست از او آتش ناید سودمند توان پانینست بی کردار یکسو سودمند ای جهان آنگاه می جهان با جان نفس را چون با کبکست با نام عقل نفس را شوی ستود از استودن مشک کشت و زان نفس را آغاز و انجامی بود کشت و زان نفس او صفی نیارم کشتی هر کی بر دیگری آوردی سیل از کشتی هر کی چیزی میگوید به تیره از کشتی خواهی اندی جان به خواستی در پی شرب مدام شد چو شیر مدام یکبوسه ز زخمت ده و یکبوسه از آب هافر شده است به شرب عشق	خوشش را و ساز کارم روز و کردار فول کرد و ز یاد و کاشه زیارتی بزم نو گنجستر بر او هم آرد آن باستی چون بلی بندی می کرد بر جاستی نفس بنده عاشق و مستوق آن باستی کشت و زان نفس بی انجام و بی بدستی نه شبه طاشتی باشد به بشرط باستی در میان بحث و نزاع و شورش و کشتی تا کمان فک او فطای بی باستی	نیست صدی نشانی کرد کار پاک را عشق نیکو زیگونی نه چون کون و مج عقل شستی ز کردار و دانش با کشت و زان نفس را بعد از خیرت و کشت و زان نفس را بعد از باشد و کشت و زان نفس هم بی با بسم با جان این سخن کشت و زان او گونی نوم خویش میکی از بوم می آید هم کشته شاد این کاشن و آیان چنین می بختندی تا	نی بیرون از زمان و دن با بستی نام حلو از زبان و دن چون حلو بستی تصالی س از عالم بعد و بستی بر عمل کارم روزگار و از اجزای بستی و خجانی و عمل آزاد و بی بستی کشت و زان نفس بی با بولی با بستی در یاد این سخن کاشن سخن بستی که چنانند با ب و کرا لایق با بستی تا خلاف تا مان از میان با بستی خواهستی با ب که بعد آن باشد بستی چون می حرام کشته با ب مدام تا بد دور ایشیده و کوم کلام آرد دل و نور کار و در کوشش
ایضا و له قش سره			
اشراق صفهانی پیشی دارم چو لعل شیرین آب جسمی دارم چو جان جنون هم درد شوان چشم تو دل بتدیر برید	جنت چکنم جانم از عشق شرمندۀ عشق روزگارم که شدم	میر محمد باقر میرزا میرزا علی عبدالعالم عالی است از حکمای سزانه و علمای کایه صاحب صراط المستقیم و قصبات و اثنی عشری مشرق الانوار است در فلسفه و در جف اشرف مدون است از دست	بختی دارم چو چشم آینه و منو جانی دارم چو زلف لیلی نوبه در تو شوان طهر به شمشیر برید
رباعیات			
امید طهرانی بر سر قیمت آب مزه که در می آشته نماز کرده در میان جنک و جدل شهادت یافته صبا و غریبات و شسته جان	از شاگردان مولانا جمال الدین محمد علامه دوانی کارزونی بوده و در آیت علوم و در خدمت او کتاب نموده معاصر شاه اسمعیل صفوی باشد از جاسب تحریک شاه قوام الدین نور بخش	کودک شوان بچند شیر برید بر شوان بست بر نچیر ولت	دو زرای آینه با بستی فزوان بر آسمان نخم تاب چو در خانه مر قران کواکب که موری شود پایمال مراکب مرا یا بکل مانده و دست بر سر چو عیسی مریم با کی ما در قصور می که عشق را مباد و قصور خراب کشت و خرابان بختان دو وقت وقت راست وقت شاد نشسته اهل نیر صف اندین که بخت پرده ساری عیسی ایگ تبارک قدر آن بی آسمان فنا
صنایدش در مدایح صفوی زهی طلعت بر فستور کاب حیرم ز احور یان در حوالی لغان مرا ساکنان جنابست کنون که ز سر سر و پای صنوبر ز آلوده که باست طعم منزله رواق مدرسه که ز کون و سیل است سالی مدرسه از جنس عالی و نسل در وقت وقت نشاطت جام می بسیر تا ز شام که در بکشت زنده خورگاه سن این قصیده که آورده ام این خدات نغمی بر روی آستان آینه	دعای نغم ثانی وزیر شاه اسمعیل صفوی جناب تراد کسبان در جناب اگر نشنوزند از علوم مراتب که مرغ مرغوله دلاله ساغر درت نیست این دعوی از بند باور	بزم تو همچو خورشید رویان عجب نیست خیل سیلما چو پاند در لغات بجهت زنان بکوی بان کواهی هذاه فک کرم	وله ایضا پییده دم که ز در خیمه در گلزار که برده زیره بکران در بدر بار که خار خا خسان ده پایشان افکار

نکاده بود سپهر و ستاره و بکانه نوزک نیم مستی بن مرغ بیم بسمل نواهی میدان بن بست نیم از با کویخت که گرم مستی نشانه زین نه بود خوشه می بشناسک بت می و بود است بر فن برید دشمن من طبع بر که بود کجی سخن بودی از کجا میرسی می به پذیرنده قدم بال پشالی تو در نظر مستطرا ان بجزمان کنه به بر کوشش ثانی که نیشانه بشنید یاد مهمانی مرز باج جوین میباید کاسی به اگر کنی برای مو کشت شنی که سده از دریا کجا به شدین خوشش که پاک که پان نواز کنی نو کجا امی مد من پانم با سانی آن خج کشین کوا من دو که کشت ایام من در بقعه که در صحن این منست باغ بس بس بس بس بس بس بس بس بس بس	ز خانه کرد در سخت و زجا رجا وله نصیب نونو بچانی از رخ سخن جفا در دل و است مد نوبین کره فرما بل ویرانه است درونی یوله است حال از وی میباشش این امر میباشش حال در مدح نجم پیکتانی صفهانی نوسته از جلو و در من صبا کرد که جواد اندک قبال اعلم وله نصیب که از شرک در جان منسکه کن اگر کنی ببری مجوس کلک ری بدوی سینه نهی است در فرود از عیالات او است جب ساخته که در زمین است کنی ساقی مامه ایام منویش ترکام من قطعه دشمنان کلامت از نیانی بز و سیم بر فرود آرزو	سپاهت که برت است در میان سما وله نصیب و نبال سار و سعف اولها خنجر کشی ساغاب و فاسه اسر دیوانه که در پیسه درونی کرده باش بر او بخند این که دست نهان در مدح نجم پیکتانی صفهانی مژده آوری انب کاشانه ای که بری که بر جیش تو جوی سینه وله نصیب اگر بگرک دمی سپهر بر ستم زان در ایندو که بر آینه کرد که است نه آن فصل آری آب بخور کاف منیت از عیالات او است برین غنیمت و بود نهان بانه ساقی مامه پانا قد حمای بر می کشیم قطعه بز و سیم بر فرود آرزو	ستاره کشت که با دست در درون سما کا تو از من ستان کام من از تو شکل بنیم دست زین که تا بمل خون رود در برابر جاند زو سابل دیوانه که در نجس بر او کرده عاقل کانه نش پریان بود بنظم پای اما اگر نبودی در خانه ام محصل ای تاج سسر و سر حلقه مرغان صوم بچو حیرت که آیات بر آرد بحکم آفت در ریزه نمان چو زیز بر قدم اگر سلیمان برسد با پیل و خیل چشم که ناک کنده در جهان خدیاری در آید و فضل خدیایان شایه و شوی که تر کنی سرکشت و سوسجبارن نظر بر آن تن پاک کنی و ناز کنی نودست که تو بهیدی چو در کنی که شیرین کند تخمی روزگار باب کیم و پیایی کشیم چه آوای لب چه فیروز باغ نه با سون شعر و غلامی
بیانی عامی کسرسه و و بر شیخ بهاء الدین محمد العالی از اعظم علماء و عرفا بوده و در اصفهان سکونت نموده مولانا محمد تقی مجلسی از مدین شاکردان می صاحب مرتبه اعلی که دیده است سفیان افصح و بیست و نهمین سال و در سال ۱۱۸۰ هجری قمری در مشهد مقدس متوفی شد و در این کتاب ثبت میشود در ۱۱۸۰ هجری قمری در مشهد مقدس متوفی شد و در این کتاب ثبت میشود			
ای که در دایره اصحاب تو شاد بودی از اسوقی تا چند تیرت بدست در ایامه و دوستوی نه اشک روان نوح نانی کجاست که کجایی رستی از سینه بچشم چشیدی حاصل در راه شرف می بردی از بسی نمود اشک اشک	از شنوی موسوم بشیر و شکر قانع بخوب روزگاری سعاد من سر بشود شوی از اندو جبهی دوی ایابی خود ادانی جو کس بجز جبهی شد در بین حاصل بر لود و غارت سندی دل تسانه ز تار شکر	صداک از بر تو چشم بره در روز الست بل کشت شد عمر بهشت همان پستی در می سی ز کلام خدا و اکنون که بهشت رسید سال و علم رسوم چه دل پستی ناک ز شفا شفا طلبی	دستی بن عالم کون مکان خورشید منظره لاهوتی ای کیم معر سبای ز چاه و امروز بر بستر لا خفتی و زباده لب و لب سستی در بهر نشدت بطریق بی خالی نشدی یکدم ز وبال بر او جت اگر که برد پستی و ز کاسه ز بهر دوا طلبی

در راه طریقت او روشن
 علمی بطلب که کتاب نیست
 در بیای غدا لب خوشنوا
 ای نوالی بی بار و صده
 باز که از بند و از یاران بجد
 آنکه از نالی سبب نشان دست
 شب که بودم با بزرگان کوه در
 از درم تا که در آمدی حجاب
 یکدک بنشست بر بالین من
 علم رسمی سه بر قیل است و قال
 علم نبود غیر علم عا شقی
 اینا القوم الذی فی المدرسه
 فاضل القوم عن لوح الفواد
 بر کرات تو قیاس حق آمد و میل
 زه پیچود از جسم پر و دهن
 سهل باشد در راه و قدر و فنا
 کی بود در راه عشق آسوده کی
 ای عشق نگرفت در حد سبکوت
 نزد اهل دل بود اول کاستن
 اندرین بر این پرده سوسه
 عالی خواهم ازین عالم بدر
 ز من برنج بسی که نظر کنم سویت
 بگذر ز علم رسمی تمام قیل و قالست
 بنام سردلی کاوه شوخند است
 بهائی که چه می آید ز کعبه
 وی مشتیان بر تقییم کردم شد
 جو زشته ایمان کن بستند دیدن کفر
 ز جام عشق او شتم و گریتم مدد ناصح
 مرا تبه بیوهی نازت اینجی شارو زی
 با آنکه در ره عشق در منزل خستم
 یکدک نیت مرا غدی گرا می کشد
 دین دل بیکدین چشم خورندیم
 زلف و کاکل او را چون پادشاهی آم

مانان تر بهمت او سخن
 یعنی زوقی است فغانی نیست

کار راه ندر ب درویشک است
 علم رسمی همه خیر است

از مشنوی موسوم بسوانج
 ابخار مشهور بنیان حلسوا

عقد را بسیرید و پیا رنگت
 سر زانوی غم در بنشته بود
 لب کزان ز رخ بگفته است
 رفت با خود بر عقل و دین من

از زبان آن نگار تن خود
 آن قیامت قامت پیمان کن
 طراشکین بهوش از آنه
 کشتش کی نیست ای خوشتر

وله ایضا

کل علم لیسین سخن فی المیاد
 عزتی بگریه و دست از فغان
 جو را در او اول باختم
 کردم تن لقب جانرا عا
 سر سیر در دست و خون پلوده کی
 بست دل در ذکر حق لایوت
 از عبادت مزد از حق بخواستن
 دل گرفت از خالقا و عدا

کوی دولت آن سعادت برود
 عالت بی عین بدان زلفت است
 علم چوید آنکه در بنیاد
 رنج راحت این چنینه مطلب بزرگ
 غیر ناکامی این کام نیست
 خواستی باش مقال اهل حال
 چشم بر اجر عمل از کور است
 ز خلوت کام بسته نه ریه

من غزل سیاه ترجمه علییه

تو در سر عشق ای دل که ما به بند
 ز رنج جنون عشق بند است

ز ما هم آبی شو بید است
 بکوفت دارند فغانی اندر جانها

وله

وامر و اهل می که در زنی من
 یکرشته را در خود رفته من

یار بچه فرخ طالبان که در با حق
 در کوس این بس یار بیار کلک

وله ایضا

که میگویم جان این یار میباید
 چندان گریتم خوان بپوشتم

مانا با او زیاده حق اما بپوشتم
 اینتره ریائی به چشم کشم و بپوشتم

وله

در قمار عشق ایل کی بپوشتم

را پدی بجایه سخن روز می بپوشتم

وله ایضا

وان باغ شور و زنی نمک است
 در عشق آویز که علم آشن
 فارغم گریه قیاس سوس
 رو بر بندم نبر آشکده
 تا در دیوار آری بوجه
 از بی سکیمن دل حرفی بگو
 آفت دوران بلایم و دوران
 در نوحی کار عالم ساخته
 گفت نصف لیل یکین فی المنام
 ز آن کیفیت حاصل حال
 باقی تیس ابلیس شقی
 نظا حاصلتوه و سوسه
 کویای ابر خود جان سپه و
 در بودی زای پد آن ملت است
 زنگ کرابی اول بزدایدت
 کرد کله توتیای چشم کرک
 راه عشق است این تمام نیست
 که بچین با نازک کردند لال
 طاعت از بر طلع ضرور است
 نه از مسجد طرف بستم نه زویر
 تا بکام دل کنم خاک کی بس
 کرد چشم و سیر می طرم زیوت
 مشو حدیث و عطا که سینه من است
 سرت کردم مگر بوسی بچین است
 جان و دی کشن تا بند است
 در دی خرید و غمی دنیا و دین
 کاه و زان چاره که کن از غم آشن
 نیست بکش کردن او کی بشیاق
 نمی آیدت تجسبه می الی این با این
 که زیر خرقه زان به کم کت بپوشتم
 ز آنکه میترسم که از عشق بپوشتم
 کشتش مبارک با و بسی سلامتی
 می نمم پیشانی بر سر پریشانی

شراب عشق بسیار زود از سر کار که در مکه و دوش زادی می دمست بازو کانی که زیبا ان کار است از زلفش که مروم که نفع دید که بهائی چونم ز سر و کرد تائیت نکردی به همت نیند قارزه و رسم عقل سرو نشوی	نه قیقات سنائی تحقیقات بتسبیح کبر و صاعی دست از در سه وقت ویر ناوی کرد این مرتبه با همت پستت نیند یکدوره از آنچه هستی افزون شوکی	بهر آن خرقه خود را که روشن روی گاش لفظم ز چه میسکه و جاوری کش مجموع کتابهای علم رسی چون مجمع تسرار سوختن نادی یک لعه ز روی لیلیت بنیام	جان شد زود و کفر سالوسی ز زالی از میسکه و هم بسوی حق با میست کردنی کل که بحیسی غار است بر چنین که فور ضیایا است از هم بدید و کاغذ حلوا کرد سر رشته روشنی بدست نیند عاقل باشم اگر تو محسنون نشوی
بسی شیری ناسخ سیخ ابواسحق معروف با طعمه است مردی کامل و فاضل بوده و معاصر جناب شاه نعمت الله کرمانی است و ارادت بسید داشته و گاهی مصراع غزلیات شاه نعمت الله و غالب مصراع خود حافظه را در تعریف اظهر تصنیف میفرموده است چنانکه وقتی شاه نعمت الله کعبه بود لفظم کو بر بحر سیکران ما یتم			
گاه ما بسیم و گاه در یایم رشته لاک معرفت یایم	با بدان آیدم در دنیایم که خمیرم و گاه بغزایم	که خدا را بخلق بنیایم ما از آن آیدم در بطنی	دی گفته است که با ما بسیم و گاه در یایم
سید قبل از ملاقات چون جمعی را دید که وی نیز در آن میان در وی بوی کرده گفت رشته لاک معرفت شاید بواسحق گفته چون نمی خوانم از آنه گفت از نعمت الله میگویم علی بجز از اشعار شیخ ابواسحق این جدیدیت نوشته شد			
عریات			
مگر که نفع فرغ در آمد از در بر لبه کفش بروغن که کبر سیم کام برج زرد صابونی اگر داری غنیمت آن جمال زه بر این حسن زیند کنگک شنیدی علی کی بخورد به مرایا هست خوایم زده نان از ستر تلخ کشم هوس نشه قطیفصلی در دوس باد بونی خور و ز کب سبای و میرد کیسپانان محرم که سر کلوه کشند چون زردون خمر زه اگر نشد کسی بطنی از پیاز زینت قسیده خرد رشته آن نیند زه که بر آن شک نیند زده انت که در خاشاکش بند بمطخ من از آن تیره نیز نیند سیخ اگر دارد هوس کل و کب سبای خورون پنکی دینه کنگک سبب حبه است طلعت قرص سپیراه مذرد چون میوه و شربت نبود نمته و گاهی انجمن پوزان بجز دیش بریان	کنو که سایه مان و قنار بر سر کنا آب رنگا باد و کلکست بقصدا چنان زده صبر از در که بر کانی ایچ بیشتر چون خرمالی که گری صحن چه آرائی بشک و زعفران خسار الو کو سحر و صفت خوشه انکو در تعالی	چه عجب کن که گم نفس بریان شد شرح مان تک آیش که پنهان اگر منم کند ز عشق ترید پا چه	که بر فروخت از آن سحره محرم بروی قلبه اشس بشیم سمرقند و بخارا زنگ و بوی خیال و خطه جادوی سنا که بر نظم تو فشانده فلک عقد ثریا را یا بجز باش کنال مرا کاری هست بمه دانت که در صحبت کل خاری هست دستایمت که بر بر من ازاری است تا بخوردش من هم بر منش انکاری است ایا بود که گوشه چشمی با بکنند بر کس حکایتی تصور چه کنند با پیایم که بودیم همسان غم اید بود اعلی انصاف توان اد که صاحب نظرند مروه انت که حلواش سبب لاین نیند که برکدشت که بوی عبیری آید صنعت خری پنیم سحرش اید کرد چون چنین است یقین خیمه ترش اید کرد گیت که او داغ این سیاه مذرد چون فند و مرغ نوب و صبح طعما می باقلیه زنگی نشینم به طلا می
وله ایضا			
تا به نایق بدانت که ز ناری هست که بر حلقه اندام کرفشاری هست آب بربیب که در طبایع خاری	فاد و کرب چشم که در انجی بود باز برفق او غم سپوده خورند	حلقه سفره نامم زارل در کوس است نظر انما که کردند کجای عدس	که از لب و دهنش بوی شیر می آید چه بوی کله بر آمد صبلع عظم کش
وله ایضا			
همایان پسر او شاه مذرد حوشم در دنیا که نکرده مذرد	از جشی داغ نیست بر منجا	شاکلی مرا شمع فرغند به نور	که از لب و دهنش بوی شیر می آید چه بوی کله بر آمد صبلع عظم کش
وله ایضا			

جلال الدین ۱۹۹ و هو جلال الدین محمد بن سعد الدین سعد الله وافی انکاره وافی جالبش علامه و وافی مشهور است سالانه سیر از تحصیل کرده و مسلم عهد شد در روز کار دولت سلاطین آق قویونلو و قنات اگر سر با بوده تصامیش بسیار است مذمت سال عمر کرده در نصد و هشت و فات باقه کای بنظمی می ریخته این با است	
ای صحیفات الهی ویت سر چشمه زنده کی لب و جوت	در مدح شاه ولایت
جامی حای	و هو نور الدین عبدالرحمن بن نظام الدین احمد بن شمس الدین محمد لهشتی الاصفهانی پدرش از اصفهان کجا مرده وی در آنجا نشو و نما کرد و اوایل دشتی و پس از آن جامی تخلص کرد و گفته
مولد جام در محله قلم	جمعه جام شیخ اسلامی لا جرم در میان اصل سخن بد و معنی کلام جامی است
وی مردی صلح بوده و بخواجه عبید الله صاحب شبنم می رادت است در حالات و ابیات وی بسیار است دیوان شعر کب سبعه هشت مکرر دیده شده یوسف زینبایش مرغوب و لوایش معروف فاضلی بلذمت و عارفی با علم و حکمت بوده در رحلت نموده اگر اشعارش لی شمار است بحدیث از غزلیات و رباعیاتش ریختش ریخت از دست	
ریزم زنده کوب پناه خوشبها کر زوشدی بی خشکال بجران بر من بخور تو بریند که پدور کشتن است طاقت کز با پیرت کمی بزرگی ال می کنی انکار با بنمای بعد استید این دم که خواهی با لاف توت فرنی شسته لاف کت خوش آنکه دار اندام از زمانه ای آنکه بقصد و فار دست ترا همایه همیشه بر بیره بر است یک خط بندگی بر عیب اندکش با کلنج خوشی کشم ای خنچه بان کرد دل تو کل گذر کل با شسته عالم بود از زحر حیرت عاری	تاریک شبی ایام با ایندی کوبها رحمی و خدایان سنگدخ چون رخ خوب تو غم همه یادور کجا تاب آور که برین ناکر نت پیدا خونم چه خوبی بخین با بی دوست سر زبونی خسر مانده در دم جان
عزایات	
رباعیات	
بر مغر حرا حجاب شد پوست در دل کدای اهل شیشه بود ذا که تن از تال غیب اندکش هر خطه پوشش چه چو چشمه در بل سقیر اربیل با شسته نری عاری بطور رمای طاری	دل پی این آتش نیکوست ترا در انجمن فرق نهانخانه جمع چون جلوه آنحال پروان غایت زدند که در یکس خنجان تو جزوی حق کل است که زری واندر همه صوره بانجی حای
حافظ شیرازی	
و هو فخر المکملین خواجه شمس الدین محمد اصل آنجا ب راز رود و تونی بس کانی شته اند والدش شیراز آمده اکا صل وی در خدمت مولانا شمس الدین عبید الله شیرازی ملذ کرده و در مدح وی تدیس هشته طور شش بزرگ کار دولت آل ظفر بوده و امیر تیمور کور کار در شیراز ملاقات نموده چون حافظ قرآن محسب بود حافظ تخلص نمود گویند تفسیری نیز بر کلام الله نوشته و در بعضی غزلیات خود اشاره بحسب صورت و قرائت و تفسیر خود کرده با جماعتی از فضلا و مشایخ آن عهد معاصر بوده مانند شاه نور الدین نعمه الله ولی المامانی و سید محمود طبیب شاه داعی الله و سید ابوالوفای شیرازی شیخ علی کلا و شیخ زین الدین خوانی و عماد فقیه کرمانی و کمال مجتهدی بهر صورت مشربش عالی در ولایت تحقیق و الی غزلیات شیرینش در مذاق هر فرقه دانشین و کفار شش شور اکینر و کلین و قی تا یزد مسافرت کرده و بوطن بازگشته تا دام عمر منگف بوده در سال ۷۹۱	

بر وجه رضوان ششانه در خارج سرشیر از مدفنش زیارتکاران باریک نیاز هست و سبب سلاطین در عمارت آن کجاست فرود
چون یونان فقایق میان می آمد و جمع شده اشعار دیگران را نیز سهوا در آن کماشته اند و بعضی از آن غزلیات از سلمان ساجدی است
و بعضی از جاعلی دیگر در نظم مردم مستمع سخن شناس اشعار او خود مانند آقاب در میان ناختم میزن هست و ممتاز دیویش بسیار مشهور

تیمنا چستی چند نوشته شده
گرو نمی پسندی تغییر و قضا
کاین کجیای چستی فارو کند کدرا
کاید بجلوه سسر و صند بر خوام ما
فت هست بر جریه عالم دوم ما
عیش بی باعیت نشود یاری است
ار می باقی جهان سیتوان گشت
صریحی نیاب و سینه غزل است
از گوش برون آبی گوگب بدست
ورنه مجلس ز مدخج جری می گشت
عکس عیوبه مکان کره مشکین عالم است
ز بهر یک تعلق پذیرد از دست
بر صراط است تیرم بدل کسی که است
جانا که اسفعا در و نشد شامیت
چو در در تونه پسند که راه او بکنند
خوبان بین معاطه تقصیر مکنینند
چون آرم ناک میکی دانه زنده
که نانش نغزی با من و لوسه بود
دل چونینه در زنگ ظلام مله زده
نغمی بگفت کن از برون عالمی سپ
یا که خیزد رویا و نشان دارد
سزوشش آه و آواز در کنار طایع
تا بر صومعه و از آن پی کاکی سینه
فریاد دیگر عشق از خاک سر بر می کنند
آه که چاه برون مدور دام افشا
که گاه گاه براد دست ابر بر باشد
تا که می شومم که تقصیر می آید
راز این چه نهافت و نهانجو بود
رحمتی سگیشم از دم نادان که پرس
سه ماه چنی رونماه پارسا پیش

غزلیات

مان طلال شیخ ز آب حرام ما
چندان در شمه و ناز قشعی

ما کجایم ملاست که بکار کجاست
گشت از دم عیسی میم باوت
کس را قوف نیست که انجام کار است
یارب مبارکسون از خودم سچت است
کت خون طلال را ز شیر در دست
که ماد و عاشق از دم کار است
و آن کی در آهناست حقیقت نه چنان
که در طریقت با پیش ازین با نیست
کاینده زخم نهان است همان است
انجا جری نیای آن بسته نمانست
شکر حکایتی است که قریب مکنند
اشک است که در خرمی و نمانند
اقدان که کلف کرد که اند و خجسته
گر در خراگه افی پرده شام مله زده
تا خرابت کند صحبت بنامی چند
بر سخن جانی و نیرکت بکافی زده
دستم اندر ساعد سانی سیمان بود
ابد و محتاج بودیم او باشتان بود
بکه از مد و نم طره یاری کی سینه
شمرنده در هر دو کی عمل بر مجاز کرد
با در دشان هر که در افشا در افشا
پادشاهی که بسا که گانی زده
که ز یاد که ز یاد جان جان بود
بجز از خدمت زمان مکنم کار کج
بگشت از دم و در شمشیر سینه

باوه و مطرب و کل جهان میاست
حسنت باقی طاعت جهان گشت
درین ماند رفیقی که خالی از غل است
در این شب با هم گشت با هم
مصلحت نیست که از پرده برون افشا
مردم دیده ز لطف رخ او در رخ
غلام تبت نم که بر چرخ کج
در طریقت هر چه سالتا به نیت
تجار و سپایک سب و کرم است
طلب عشق میجا دم مشغول یک
صدفک دل ز نیم نظر میست لوان
مالصه در تری سپه زده چون نیم
گرچه سیکت که زارت بگشتم میدیم
روز در کب هر گوش که می رود
عجب می جلد چه کشتی نیرش نیر کج
با سچکشت از زبان بی نشان میدیم
در شب قدر و صومعه که راه می گیم
شده از بود یا که بجای کی سینه
حسن عالم سوزا دیند که عاشق سیکت
در خرم زلف تو و بخت مله چاه
مر آن کین سیمان به سینه تمام
خبر بیل این بیغ میرسد که سینه
بر دای را به خود می که ز چشم می
هر کج که که از کشتن بی نیست
کویت که هر ساله می پیش کن

عالم هست آفتاب این نیر خلاست
و کوئی نیکنامی را که نماند
بنگام بنگه سستی در سینه سستی
ترسم که بر نه روز از خود است
سرگزیده اگر دلسوز زده نه عشق
بر سر موی با تو نیران کار است
یارب این که توان گشت که آن سیکت
هر وقت خوش که دست بچشم است
بجز بود و دست هر چه می کردیم
ای ازین سپه تو چه ندید گرفته
بنال لب اگر با منت سیر است
خدا بجز در خوش نماند سستی
مباشن بی آرزو هر چه خواهی کن
ایچ استنناست نیت ز یاد است
مستوره عیان سیکت در تو و کن
کوید از عشق مگو شد و شنود
اشک آن نیست که بر شعله انجند و شمع
دل جی آن کج در و دل بود
از زمان قتی سبج فرود گشت که
تا با ز که ز یادان بسا است کند
با خرابات نشینان کرات طاف
رشته نشین که گشت معذوم با
سایه مشوقی که افشا در عاشق چیده
مصلحت بین آنست که یاری گان
فرود که سکا و حقیقت شود پید
بس سبج که در دم درین بر کافا
از قوت نبود دور کوش بسطال
بر سر زیت ما چون گذر می است خوا
گر بود عمر و جان در رسم مار کور
در بر شاه و طغلت و بیاری روزی

اگر ز...

اگر شراب خازن مرده فشانند
 حدشاک من بوسم جان که می کنم
 بر مرونه زنده ایان بکن مرده
 ستریت پر کز تو خوابان شستن
 روز عید هست من لاله و درین تبرم
 آن گل که بر دم و دست خاریت
 دیدی لاکه آخر پری زهد و علم
 دوست شامه بستان و روز نعل
 بر آستانه بیخانه کرسه بی منی
 برو اینده بر مریغی در کنه
 یارب بکشایکفان که که در عالم
 این خرقه کزین دارم در پشیمان
 با مدعی گوئید اساتذتی
 احوال هر گل کز در آن ای شد
 دوید ز برک و از ادا کمن در تن
 من نیقام بدنیاه حضرت اندیم
 جای که بق صید کج بوم صدف در
 کز اکت سیلانی بناست
 جویا است ام از به ایدمان کز
 کز سالی این است که حافظه از
 فضا چون نه پیغم و نشسته می
 بسا کس که در مویان سس بالین
 لذت و خوشی پیش خویش غمزه
 وری که بر تو شاید در هوا کشا
 بر که بخراشدت جگر بجهان
 کم باش از درخت سازه کلن
 بنود قمری چه دست دید
 یا طعام لذیذ بس خوردن
 من گویم که متری چه بود
 رفتند و در دگر روزگار
 فریب جهان قصه روشن است
 چه خوش گشت حبشید باج و کج
 بهستان بیدر موی دست

آن نگاه که نفسی سید غیر
 من لاف هلال منم نیگار کی کنم

سخن درست گویم میستونم
 چنین قفس ز سوزی جو خوش ایالی

وله

پنیم نیست و ز خدی بر شرم
 که در هم حاصل می وزده سانه کرم
 گوشه م باوت از حد سیبان
 با من بگردیده مشوقه با من
 چون خدیوم و بکشون هم سیبانه
 ذوق پی که معلوم نیست
 که عفا ز بندت استیانه
 رخسار بکس نمود آفتاب بر لب
 وین ز غم غرق می با اولی
 تا چوبه در در در خود پستی
 تا این کایه که کج بزرده کنی

است کز بستان دو چشمت
 یارب مانده تا بر سینه
 ای چشم من شمی هست کز کج
 بوسیدن لب از آن دست کج
 ای پستی از آن چشم خرد آب دم
 کفابرون شمی تماثی نو
 وجود ما مقایست حافظ
 وایم گل این بستان شارب می
 چون عمر تبه کردم سینه کج کرد
 به ضحک مانده ای همچون سیم جویش
 روز و واقعه موت از سر کسند

وله

اگر چه در پیغم هستند خلق محسن
 ما را چگونه پیدا دعوی بکنی
 بیان حیت و به بخشش کسی
 در کارم بنشاند سالیانی

بیا که روشن این کار نام کم نمود
 ثوابت باشد ای ارای خد من
 در همه در میان نیست چون شیشه
 این خدیوم چو بخشش آمد که کج کوش

وله

که غایت ز غم و شت به شستن
 که طمعت ازین نور هست ز بر با کس
 ریگی بر تو نماید به بوسه سپر

چه فایده ز زره با کشا و تر قضا
 برایت اندر چه است سر نهادت
 دم تو دوست نخواه که سینه ختم

فی الاسلاف

هر که سنگت ز در تر بخشش

از صدف با کس ز کوه عالم

وله

یا مان با بس پوشیدن
 که تو خوانی من نوی شنیدن

یا بر آنجا که زیر دست تو
 حکمت از غم روان شنیدن

ساقی نامه

که کچو نیرزد سسرای سنج
 پاران رفته در دوی فرست

منفی کجانی بجانک رود
 شنیدم که چون غم رساند کرد

کرمی ز در حیات من سساره کنم
 روم برودند خست که مرغ آن چمن
 ز خلف شتم اگر من بکوی فرود شتم
 منم کز غایت مهران تا آنم با آنم
 چشم مجبان و بی حسیبان
 تا سناست پرست بنوشان تو سر کن
 کانه طول کرمی از دست لب کرد
 که تا خواب که شش زه و پرستید
 از ماه روان منت ششم با درو
 که تحقیقش فیه ناست و فسانه
 در باب صغیفه از اذ وقت توانی
 در کج خرابی افشاده خراب اولی
 چاروی مدین و خوشتر ز ساروش
 که میروم بلخ بند بالاسنه
 فراغی ز کجانی با کس ششمی
 بر بچه بچو تونی یا جنس بچو منی
 اگر رحمی کنی بزخوسه چینی
 خود جانی کرو با دره و دفر جانی
 برو میسکه با در فانی ز سانی
 آه اگر از بی امر و زود فانی
 که شیشه باجه کور سینه کوشها کیم
 چه نفعت ز سپهر با فایغ قدر
 بکامت اندر بر سینه بشید و مجور
 روز و دشمن جانی بیدر و بچو
 بچو کان کرم در بخشش
 هر که سبزدت که بخشش
 روز و شب را شربت نوشید
 هر زمان بکنه نزد شنیدن
 بر اعانت خلق کوشیدن
 من مستی وقت چشم بار
 پس چو زایه شب آستین است
 کوی بخوان سسره وانی سرود
 خور سسره و فایغ بود

چونم شکر آرد بر آرد اصغی مغنی کجائی زن بر بطن جهنم تو هر شدن عالم باقی ز یاد حدیث سن با شکر میگوئی	بیکت رباب و بنای دنی باساقی از باد بر کن بطن سوز دل من بعد ز با شکر میگوئی چنان که ملاش کرد	بمنی در کن دولت کریمی که با بزم مستقیم عیشی کبیر میکونه چنان که ملاش کرد	دمی درنی دم که عالم دوست امیر شش بر آرد و طبعی کسب که انی بسی بزشت با شکر بگو سخنی در میان شکر میگوئی

بش بوری معاصر و مدح ملک معز الدین گریست و ملک عیاش الدین گریست و از محول فضل او شعر ابوده
انامه کرده باشم حالش ایده کردید هست و از دیوان و نیکو با خبر نیستم اما که در مجموع این
بنام و بی ملاحظه شد و خوب گفته در ضمن این مدح خود در ابیات گوید که ترا دم آل سامان برسد و می شاکر در نظر بروی بوده و ائمه علم

حسن مکالم

قصیده

بنام سپید چشم غیر ذواب چو بر صدر نشود تو نیست حساب چو غمغای زین جناب و مخالف چمن ارگشته و جار ثعالب همی آمد آواز ز نوح از جوانب زبانها چو در دیر قندیل آب ساک و سیل و سهاکت غار فادو بره در غلطی بنجایب جنون غنچه در خون التوح کباب کر از آن چلاد سس کرد شارب سلسله خیز بجهل ترا ایب چو در بشتی میان کواعب قرچه کانی متفوس حواسب از من بر آید بجهل بر مراسب مرا گفت و لبر کمال المعاتب ساک و ثریا مرا شد مراکب بود در خطب زین الفاظ حاطب که بزم معطلی که درم غالب سحابست کاه و سخاو مواسب بنودی خطاب و نبودن خطاب مقام ترا جبرئیل هست طالب شود کرد در دیده و تهنیت نایب کنی گلایه خصم من کل جانب که بودند شایان خیر و مواسب	چو بر روی قرطاس خطی کباب بساط عاقل سپرده خاکب بر اندم نجیب از مقام مصائب کر قدر جل باه سوی منار ب چو روی منی شیره نجوم ثواب دمید کشتبانهک از صبح کادب عقابان ادبی بسان خراب در خنای چو در در مصباح تاب رخ خوب لامع سرف لاجب بجهل بر مدح بجهل عجاب ز غایت شکر گشتن اندر کواکب ز مایه زین منی انیس و صواب والهت بالخر و الخ و حجاب وقدمتت حقایق العوالب بخت عید فریدون مرثب تجو سعالی حسب در مناقب ممت جواد بکنه مناصب بزم اندو چون غضنفر محاسب بخیر ترا احمد باشد مثالب و صفاقت میادین جمع الکتاب چو مرغالی اندر غوی و خون طالع منم جان فضل و سبزه تو اواب	ناله من چمن بر باسین سمن ارگشته دیار سلجوق شب تیره و ما غنچه بان فغد ترا چو در مدح مرجان صافی چو شکر کون شد ز خورشید علم چو آواز از عذر حجاب بهاری فادو انگهی چشم من بر تو افعل ز خیمه بر آن آمد خوبرویان معنیه ذواب متفقد حقایق خرامان بت من میان عواری مرا گفت همانا خوانده خوانی چو چاد و مرد پستان او زلال چو مرکب مدی بت پستانش از آن پس که بد مرکب مننجیبی کمال اول برضا کا فرخیش که خرم بابت که غم عاجل شما بست کاه و غدا و ستیزه ایا که کراهه قدرت نبودمی بریز ترا آفتاب هست خادم جهت سب بر سیند و آرزو طالع تو چون جبرئیل اندر انی ز با منم از ترا در بزرگان سامان	قدم جل و رانم انکوا عب رسوم القل و اقدار آوارس شاده و سب من بر طرف سبل معام غوانی کر شده نوا سب چو غمی کواعب مد نیکو ندیم زده جز با سپید اند شارق ز من تیره چون تیره تاریک پزنا نه تفرق بر که کشیده سزوق بهر راه و میراه خار غیبان زده خیمه دیدم اندر صحاری لب جل ضحک خم بعد سحر بمدول سپیدی مدیح انکی دار و روح صفائی ترند لطف و کرانکه داری سسر میزبانی فکدم بحال زمانم نجیب تدم و ز صحاری من اندر عماری که کردم زنده جبهان لطایف سیمان بساط سکندر محافل بختش کریم و بگو شش قوی دل بزم اندو چون عطار و مساب بجو در مدح باشد مساب در آن وقت گرا با کرد خیزد ز من کشته دریای گروان جها منم در سخن با جان معانی

و هو میر حسین بن میر عالم بن حسین از سادات جلیل القدره از ملک زاده کان منشرح الصدر
بوده امارت و حکومت را ترک کرده روی بر ایضت آورده بقامات بلند و بلورج ارجمند

حسینی سروی

اصول این و شیخ بهاء الدین زکریای سواتی ارادت داشت رساله های نیکو و مشنویات و کج و در عالم یادگار که هشت نوبه الارواح
 و صراط المستقیم و طرب المجالس و زاد المسافرین کنز از آموز منسوب است و سؤالات کلشن را از تیرازوست که شیخ محمود شبستری
 جواب منظوم کرده و آن بنده سؤال کرده و فاش در ۳۳۳ اشق افاده و این چند بیت از رساله زاد المسافرین می نقل افاد

آنجا که حرم بی نیاز است قومی که ز جمله پیش دیده اند در آینه دیدن بهوارا تحقیق تو حقیقت چو بودون پیکان از آشنائی ماست عمری سرو پا بر بند رفتی اول ز تور رفتن است دیدن آسوده ز خیر و شتر عالم از مرکب چه در دناک باشیم در عالم عشق خیر و شتر نیست ما نیم و بغیر ما کسی نیست ما جوهر معدن کمالیم سلطان سدرای افشاریم برگاه که نور او شود زمین شد زنده مقلد صفاییم شاهد با زیم و می پرستیم ای سایه تو در صحبت نورنا	از زاد مسافرین اوست <table border="1"> <tr> <td>کونی که شناختم خدا را</td> <td>ز نهار به حجت قیاسی</td> </tr> <tr> <td>زین پیش نیتوان سپردن</td> <td>در راه تو ای غریب دلنگ</td> </tr> <tr> <td>پوستن او جدائی ماست</td> <td>کس را به تحقیقش کند نیت</td> </tr> <tr> <td>انا قدمی بره ز رفتی</td> <td>چندین مک دوئی دو گات</td> </tr> <tr> <td>آخر همه بر دن رسیدن</td> <td>فانی شو اگر لغات باید</td> </tr> </table>	کونی که شناختم خدا را	ز نهار به حجت قیاسی	زین پیش نیتوان سپردن	در راه تو ای غریب دلنگ	پوستن او جدائی ماست	کس را به تحقیقش کند نیت	انا قدمی بره ز رفتی	چندین مک دوئی دو گات	آخر همه بر دن رسیدن	فانی شو اگر لغات باید		
	کونی که شناختم خدا را	ز نهار به حجت قیاسی											
زین پیش نیتوان سپردن	در راه تو ای غریب دلنگ												
پوستن او جدائی ماست	کس را به تحقیقش کند نیت												
انا قدمی بره ز رفتی	چندین مک دوئی دو گات												
آخر همه بر دن رسیدن	فانی شو اگر لغات باید												
از غلبه در نامه اوست <table border="1"> <tr> <td>شادی غمی نفع و ضرر نیست</td> <td>ما را جوهر امان اوست</td> </tr> <tr> <td>وز ما بر دوست ره نیست</td> <td>با اهل کمال بمنشیم</td> </tr> <tr> <td>پروانه شمع لایزالیم</td> <td>هم خرقه صوفیان عیشیم</td> </tr> <tr> <td>در پیش سرای یاریم</td> <td>منظوم و شکسته و غیریم</td> </tr> <tr> <td>پنیم مغنیات کولین</td> <td>لوح دل ماست لوح محفوظ</td> </tr> </table> رباعی <table border="1"> <tr> <td>رو نام خود کسیرین بپوشد</td> <td>اندیشه وصل آفتاب ز سر</td> </tr> </table>	شادی غمی نفع و ضرر نیست	ما را جوهر امان اوست	وز ما بر دوست ره نیست	با اهل کمال بمنشیم	پروانه شمع لایزالیم	هم خرقه صوفیان عیشیم	در پیش سرای یاریم	منظوم و شکسته و غیریم	پنیم مغنیات کولین	لوح دل ماست لوح محفوظ	رو نام خود کسیرین بپوشد	اندیشه وصل آفتاب ز سر	اندریش با خیال ازیت در آینه مکنس خویش دیدند غوغای نثوی سخن شناسی بیرون تو نیست هیچ فرسنگ وز رفتن آمدن خبر نیست بر داری قدم که ره ماست بگذر ز خود از خدات باید آزاد از جنت و جهنم چون زده بنور پاک باشیم هر غم که ما رسید شاد است در صحبت قلب را استیم هم کسوت ساکنان فریشیم در چشم جانیا ن حفریم اسرار خدا از دست طوط دیوانه عالم خدا ایم خوش طایفه ایم بر چه هستیم می سازدین تندرکز و دورنه
	شادی غمی نفع و ضرر نیست	ما را جوهر امان اوست											
وز ما بر دوست ره نیست	با اهل کمال بمنشیم												
پروانه شمع لایزالیم	هم خرقه صوفیان عیشیم												
در پیش سرای یاریم	منظوم و شکسته و غیریم												
پنیم مغنیات کولین	لوح دل ماست لوح محفوظ												
رو نام خود کسیرین بپوشد	اندیشه وصل آفتاب ز سر												

خواجوی کرمانی
 و هو ابو العطاء محمود بن علی بن محمود از مردان شیخ رکن الدین علاء الدوله سمنانی است
 و از شعرا و ارباب سلوک و فضلا و آن عهد ممتاز بوده دیوان گامی در او مشتعل بر
 تصایف عربی و عجمی و مشنویات و غزلیات و اقسام اشعار چندی قبل ازین مفصل دیده
 شده بود و اکنون حاضر نیست مداح سلطان ابو سعید خان چنگیزی بوده و سالها او را مداحی مینموده مشنوی و منتسب
 الا نوار و سپاهی همیون از دست در شده وفات یافته در شکاشند اگر شیراز ه فونت و از دست

ای غزده ماه از اثر صنوع تو عزا طشت ز شمع تو از طلسم صراحی نوک قلم صنوع تو در سبد فطرت از زات تو نشو بقایا فقه توقع ما موز تو از برکت ستم تا بسند در روضه فردوس منی مندا لیس بر قلعه کس ازنی برق خورشید از اینچه لطف سایه گل سوری	در توحید باری عز اسمه <table border="1"> <tr> <td>از پنجه بر صنوبر صورت آید</td> <td>از پیله بر صنوع تو بر کرد و دور</td> </tr> <tr> <td>وز حکم تو سلطان این ایامه</td> <td>تقدیر تو بر چاره صفت خضره</td> </tr> <tr> <td>مصنوع تو از پنجه تری با شریا</td> <td>توسید تو خواند بسوزن سخن</td> </tr> <tr> <td>در پنجه خورشید تری برت سکی</td> <td>پر شعله رعد کنی منظره آید</td> </tr> <tr> <td>بر یک زنگار کشتی پیکر جوزا</td> <td>خو داشت صنوع تو کس مقلد سازد</td> </tr> </table> وله ای	از پنجه بر صنوبر صورت آید	از پیله بر صنوع تو بر کرد و دور	وز حکم تو سلطان این ایامه	تقدیر تو بر چاره صفت خضره	مصنوع تو از پنجه تری با شریا	توسید تو خواند بسوزن سخن	در پنجه خورشید تری برت سکی	پر شعله رعد کنی منظره آید	بر یک زنگار کشتی پیکر جوزا	خو داشت صنوع تو کس مقلد سازد
	از پنجه بر صنوبر صورت آید	از پیله بر صنوع تو بر کرد و دور									
وز حکم تو سلطان این ایامه	تقدیر تو بر چاره صفت خضره										
مصنوع تو از پنجه تری با شریا	توسید تو خواند بسوزن سخن										
در پنجه خورشید تری برت سکی	پر شعله رعد کنی منظره آید										
بر یک زنگار کشتی پیکر جوزا	خو داشت صنوع تو کس مقلد سازد										
دی طره صبح از دم لطف در آفتاب از امر تو بر قرطه خا در خلوت این مردک نه دی افراخته ز قبله نشش گوشه خضر تسبیح تو گوید بچین طبل شیدا پر شعله برق کنی عرصه صحر بر چشیده مه جعد سیاه شب	وله ای										

بجورخ نمود بر او ان این حدیقه
 جهان مغرب با قوت کرد از آنکه گنبد
 بید شد و گرا در حسیه آنه نظر
 معاده من راضی و می منزل غری
 ز رنگ بوی خط بند زلف عالیه کش
 بد کشت کف که عیدت روز خوش جان
 برین سینه دم زدم من چند نام بکتاب
 بخواد بجز محیط و پست او پست احکرم
 ز آسمان آمد کلام و من بین عالی کلام
 نمکسار عاشقان و نسر و نیکان
 شخص و شش از آن مغرب معنی از حد
 او بر سوار بجز شش هیچ میدید که پست
 باغ حنک از سواد مجلسش قیام مقام
 آن محراب غزن افسرد کرد و کار
 برین جان جوانان پسر طبع
 یا بسته بچو کوه و جهان کرد چون فلک
 برین جان و غصه و بسم روز و نظر
 نوشته اند میمان قد زنگار
 که ای بنویسند شش بخانه کن
 قوی که شش منظر و سر و روح و کون
 زینت نظر زنگار خورد آینه کون
 چو در شش این که بتین شش سول
 که تارون و می بنیست تو حیوانی
 گذشت گو که عمر چو ستیاره
 ترا چو سوره و آزادگی بر آید نام
 از آن شمار زت کس نیست تواند کرد
 بر اهل بیست ما را خار
 بر در نوش غرق و در شش
 یار و پیش و ما اسیر فراق
 بار ما تیشه و کوه بلند
 تا کی بر در بچسای فلک
 خیز تا صدم بر آید ازیم
 تا کی از کردش شور و نسین

ز زیر پرده کلی عمر و سس کله خزا
 برون در داغ رمانه علت سود
 کلاه کوننه سلطان هیچ آینه سیا
 چو زوری که با حل قد زنجبه دریا
 نسیم غایب سالی زمانه غایب است

چنان بود که خرقون جگر خاز شرش
 قصا بشبه بازی این با حلق
 نو کونی از پی زینکه تان سمن رخ
 در آمد زورم آن با غاب شمایل
 سناوه بر سه تان مشک سوده سائل

در صفت کتاب و مدح سلطان ابو سعید خان

بگذراندم ز اسما شش بد کای تاج
 دست بکبر خاص نام و دلید شش
 مشرب و لال لال و ساغر جبار شرا
 مدح سلطان جان ای اسکند جبار
 شمع کرد و در افروغ خاطر شراست

که فلک شش از آرد و باشد عیب ناک
 روغنه چو روغن و چشمه ز آب خضر
 معنی الفاظ او کردم سوال از فصل کشت
 سابعه زوان علماء الدین و سابعه
 آن شنش سابعه در آیام عدل شش

در صفت کامران و ابیاء الله کویه

هم ز ایران بجزم و هم کعبه ز آمد
 از ورطه مضائق عقیدتشان عبور

در حکم و نصیحت و موعظه

همی که آینه دل کبروت زنگار
 بریز محسره و آزاد شو زنج و چا
 چگونه با در بندت بصد صفای
 نو تیر بگذر زین بهشت گو که ستیا
 چو کس از نسبی چشم بزور و دنیا
 که در شمار زدی حساب روزگار

بسیج بر خود و در خط شو بهر دخی
 جاودان و ایای عالم حکومت
 چو غایب کرت میل ارتعاع بود
 کرت بجز و فریضه زمان چون آفتاب
 خیال کنج ز را بهت چنان بون بگفت
 کن چشم خجارت نظر بر دم از گنگ

در جواب اقصیة حکیم الهی سنائی غزنوی

خدا فلک و راه نام جووار
 مژه پر چین کنیم چون مسمار
 علم از با هم این کبود صبا
 تا کی از جنبش خزان و بهار

چند خوانسیم روزنامه دهر
 روز آن شد که تار تار کنیم
 شاه ستیاره و برابر اندازیم
 رک این که بتین شش سب کن

بزرگ تهنه بهفت طره شب بید
 نمود هرزه هر زورون تهنه میستا
 ز سبزه از فلک برد مید لا کمر
 می که مشتری هر دست ز هر زهر
 کشیده بر کل سودی تم ز غنبر سار
 ز بر تینت خسروی قصیده پیا
 کلاب حیوان شش بکار و نخلت کتیب
 باب او اب بخان فصل او فصل حکم
 پست سمور پست شش زوی کتاب
 طبله چو دغام و نادر شکاب
 روشنت این آفتاب است آفتاب
 در رفت راصد فایان حمت سما
 نیست بجز در حلقه مرغول جوان صطرب
 آن تا کان تخم که مک افقار
 دیوانگان عاقل و مستان بوشیا
 بخشند بچو نخل و تیند چون چنار
 در سایه سزاق تخم شش قرار
 به لا زور و بر این نه کمت چه زنگار
 کن صیغه و لا سواد غش و نهار
 مشوفانه این بهشت کوی و نصیحا
 که بر سر تو علم رفه است چون طوطا
 نداد هیند ترا با العشی و الالبکا
 برای بر شرف نام این کبود صبا
 برین فنون مشو این عود بازی مار
 که نیست خبر از آرد ای عالم خوار
 ز خوار کردن مردم شوند مردم خوا
 همه را کنج بجزم و ما را مار
 همه جا کل بیار و ما در بار
 با در و جام و ما اسیر خمار
 از سواد و پاضیل و نهار
 کویت شبر و آند شب تار
 پرتی ز با هم کشند و دوار
 خیز و آزاد شو زنج و چسار

تا چون قطره در میان باشی
 ملک دنیا کی خسرو بجوی
 ماکان مالک حکومت
 خط بر است این سخن که ملک بود
 نوش کن در مجلس ارواح
 چون کنی عزم خوابگاه ریح
 راه ادریس کی زود ایل
 غوطه خور در محیط استغنا
 در طریقت حجاب راه تواند
 قاف تا قاف را قلم در کش
 بی پروا بال در حدیقه عشق
 بردای یارو که خرد واری
 صبح خیران بیل در کشند
 یار و یار میسنمای یک
 از زمان دیر کعبه تو شود
 هر چه پسند ز دیده خود بین
 توشه مستی از جهان برگیر
 جفا باشد سفید در غرقاب
 بر غمی سپدان صاحب دل
 عشق گل هست در جهان قدم
 تا نباشد طلوع بر تو مهر
 بر که است بر گل چیدن
 حرف را تا یاری در فعل
 کوسر و حدت زن که در رو عشق

شوانی بدون شکر ز پر کار
 بر که دم ز در خاکت دنیا
 نماز زمان حسرت این اسرار
 بوجود تو دار و دست غبار
 کوشش کن در سراق انوار
 اگر از خوابت بوش شری پند
 بوی گلزار کی در چرخ دراز
 نیمه زن در جهان استغنا
 اسب رهوار و گوهر شهوا
 کاف و نون چون صغیر می شمای
 جعفر وقتی از شوی غیبی
 یاران شو که آن ناز و یار
 سرمد در دیده اولوالعصب
 دیده نیست در خورد یار
 که ز پیش بیخ خدا و یار
 گرت اندک نماید ز بسیار
 پرده هستی از جهان بردار
 نا خدای ز رو خدا سپهر
 شادی مقلدان دولت یار
 سپش عقل و جان سپه سالار
 توان کرد سایر باطن
 چاره نیست بر تحمل غبار
 شوان شد ز اسم بر خورد آ

کام دل در گشت خود نشی
 سوسن و سرو اگر چه آزادند
 بر بسیار تو میخیزند زمین
 گردانی بای که بر خویش
 قدح بی وسیلت ساقی
 می پرستی که متیش از لیت
 در مشت عشق زن که زاده
 تا نکلی شوی عسیر آتام
 دل بزیاید که شوان شبت
 را بد بوی عشق که کج حسرت
 ناندانی که بان با شد
 تو کم از لبی که شب تار
 نه خوسان جلیخانه کس
 که تو در در عابد صدی
 با تو زار میکند پیچ
 کی نقش و نگار غوغای سوی
 غم دنیا محو که خوار شوی
 همه بنجیده و تور بنجه شده
 فقر مرغی است نه شمشیر
 عشق مهر است مقل سبای عشق
 مژه که خار دیده تو شود
 باهمن اجمال پیچیده
 بگذارد اسم و فعل و حرف کو

تا کبیری ازین میان کنار
 بعلایت میکنند اقرار
 بی مین تو میدهند بسیار
 برو از مشنری کن استغنا
 سخن بفریاد گفتار
 تا آب کس چند شمشیر
 حلقه کعبه بر در غبار
 تا چنگی شوی جبران او با
 چشم بسیار پرس از بسیار
 تا پست بر سر دیوار
 بود این بار و در با بار
 سبق عشق میکنند تکرار
 می کشاید برقع از رخسار
 راهب دیر که حسرت پذیر
 از تو تسبیح بشود ز تار
 که نسور کنی ز عشقش و نگار
 زانکه غمخوار کرد از غم خوار
 همه آرزو و تو در آزار
 دو جازا گرفته در منقار
 شد جور سایه را منقار
 ابدی بر کن ز غار و دیده و محار
 لا اولن با یاد سپس انکار
 همی کن جمله او اسم بر آ
 تحت منصور میزند از آواز
 نظر یار بودی ابرو بعد و با
 داین میان که مایه دارم کعبه
 نوای نغمه داد و دو سخن سینه
 بسوزم جان در سراق انوار
 بصب و شام بنور و غلام و لیل و نما
 بجای طبع و سر و روح و دو کون یکله در
 طایر سب و مرد و سباز و شیر
 در سینه شمشیر با آن شمشیر
 در چشم دار که گوگردا محرم

وله ایسی

دلم مقیم دیار هست جانم زرم
 شدت مردم چشمه تیر را
 کند سلسله موعول طره شب آ
 بدان بر در مد ز دیده اولوالعصب
 بنقطه که بر آن بکشد ز نام آ

چشم ز بعد مسافت حق قربت ان
 میان یار و کنارم ز بی خیال که نیست
 بدان که کم که بخش بنای موسی
 بسا پرده دل در مجلس ارواح
 بخش و نشود عدد و عدد خون

وله ایسی

حرفیت کاف و نون جز و مخم
 حورشید صیت پر توی زاری موم
 در زود مدار که چرخ مدور

چون در سراقات معانی گنم ز
 تیر در پیشش دیوان حکمت
 در بوته ام سوز که کایر علم

نظر یار بودی ابرو بعد و با
 داین میان که مایه دارم کعبه
 نوای نغمه داد و دو سخن سینه
 بسوزم جان در سراق انوار
 بصب و شام بنور و غلام و لیل و نما
 بجای طبع و سر و روح و دو کون یکله در
 طایر سب و مرد و سباز و شیر
 در سینه شمشیر با آن شمشیر
 در چشم دار که گوگردا محرم

یادم و از خاک ملائقت مرگم
 کی بر لب طافا که زخم خیزد و قوف
 ای جد صبر بر خیزش کین کند آنگن
 تو بجا دوی کثیری که ز بادش و کوب
 که فصل هم شک دارانی که میرسد
 خط زنگاری بکند بر سبزه بر کرد سخن
 به رسم کل باغ ز سر شد یعقوب وار
 عاشق ترین میند کس حسن با طبع
 زنده حسرتی نموده با صبح و کس کل
 بگو گوی خردن سرور و ذرا بچ نیست
 نوبت نوزاد چو آفتاب سپهر روزند
 دلار عالم جان علم زین جرم سبب
 در آن مجلس مستان از ساء مکران کی
 جویا که وانی ز لبوس ماکولی
 روم عاقبت بر بادش در آن عاقبت
 دور که روم ازین جهان بدل نک
 بر زنت من کسی کردید جز جام
 پیش صاحب نظران کت سلیمان بود
 خاتم بحیان هیچ ندردم و لیکن

خاکم ولی آب حقیقت مغرم
 بر باد کی روم که سپهر کو کرم

خطاب زلف محبوب و تخلص مدح ممدوح

نوان بندوی خماری که پیشش کین
 مگر بقل جانان از شینون سپهری است

ایضاً فی البهاریه

چشم روشن میشود کس سوی پرین	نوع و سر باغ و نشاط با صبا
خطری جان کشید بنیل باورانی سخن	سرور این رسام طبعان صبح خیز
باغ بند کوب و این عین کل نرسن	کویا کس بسا به بازی سوی باغ
آبراد سایه او پس وانی بی بدن	عجب کوی شاد بکوی سوی بسن بی است

فی نصیحه و المواعظ

اگر مردی بکند بارانی بوزانی	برون از جل جلیه نیم چرخ در آستان
اگر ز کین واری بکس سلیمانی	چو می نیک این منزل قاتر انیشاید

من رباعیات و غزلیات

بلکه هست سلیمان که ز ملک از است	کس نیست که در دل غم عشق تو نماند
که هیچ ندردم غم هیچ ندردم	بر رسم تو بر رسیدن که عیب نماند

در خاک کی شوم که محبت مطهرم
 ز غسان که دل بجانم جا بست بهر
 کرده آفتابت چیت ماه کشته می آن
 و کرده شب تاری چرا پوشید و سخن
 کینه عادتس بر ام و کینه بند و سخن
 کاشه با قوت من ز لاله بر سخن
 به نفس من بکنند در سنبل مست کین سخن
 همچو سرستان بستان کی کین سخن
 ز که در ایم سیم ذره در کف و زرد سخن
 که لطافت در دمان و کوی سخن
 نوبت نوزاد سلطانی به پیوری سخن
 که جازانس مکن نیت این سخن
 سکر طبعی که از جم او از سبک و جان جان
 اری پس شین کرا خسر سلطانی سخن
 علم بر ملک باقی از این سخن
 که درون قدم شیشه استی بر سنگ
 در تمام من کسی نماند جز چنگ
 که از کرم عشق کسی نیت کسی نیت
 عاشق چو شیخو ای معشوق چو ای

واعی شیرازی قدس سره

و هو سید نظام الدین محمود الواعظ الملقب بواعی الی الله سببش بنورده واسطه بریدن سینه
 علیه السلام می پیوندد و خود از افاضل علمای حکمانی مان بودده است معاصر خباب شاه نعمه الله
 که باقی و اظهار ارادت بجهتش میکرد و شیخ ابواسحق برای سید احمد کبیر نیز کعبیده و حدیث از شیخ بن حجر فرکرده بنجاه هزار بیت
 دیوانی دیدم که مشتمل بر سالات و اشعار بود شش شتوی موسوم بستمه منظوم فرموده که اسامی آنها چنین است فتوی چهل صبح
 مشنوی کج روان مشنوی چارچمن فتوی چشمه زندگانی فتوی شایه مشنوی عشق نامه شرحی بر کاشن از نوشته نسایم کاشن نام کرده
 شرحی بر مشنوی مولوی کاشته از رسالات وی که بر یک اسمی ارد در ریاض العارفین نام بعضی ضبط شده است در شش و فکات یافته
 زیاده از بنجاه و هفت سال عمر کرده شرح در خارج شیراز زیاده نگاه اهل راز است از او است

پای ل سفر کن که ز سبیل جانم زری
 ترا مشرب منی بکست چشم دل سبزه
 خلد عاشقان کعبه بر بندید محملها
 سر شد و زده خوابات پایان رسید
 مسلمت کید اهرج زاده عشق
 ای که دل بجز نبهادهی نیت کشت پای
 عین که زباله بر آرد و است

قصاید

و کز نسوی بر زده جهانی در جهاد	تو ای هستی خود در امر زمانه بطالی آن
آری این راه ره پسر و بی پایست	عشق در دست نزدیک استبان
که منت میرود در شربت زخرد	بی عشق بر کشت که اینز چنگت

از مشنوی شایه اوست

تاری قدم یک کام لیکن صندری آن
 بکوی خستی که پانی در الامان اری
 که کوشق درون باشد شود نزدیک تر
 در دستان همه دانند که اندر مانت
 بزمانه لازم است شیدن تعال او
 در جرم وصل از جویش شکر سبزی
 خاصه که از طرف کاستان جبهت